

SZARVAS és VIDEKE

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	5 frt — kr.
Félévre	2 frt 50 kr.
Negyedévre	1 frt 25 kr.
Egyes szám ára 10 kr.	

Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap.

Szerkesztőség:

Belicey-utca 11. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetéseket

elfogad s jutányosan számít a
Kiadóhivatal:
Belicey-út saját-ház 11.
hova az előfizetési pénzek intézendők.

A párbaj ellen.

Nagyváradon történt az a híres eset, hogy párviadalra kényszerítették és a viadalban agyonlőtték a város egyik kitűnő polgárát, jeles ügyvédet, hírlapíró, az ottani 48-as függetlenségi párt oszlopos tagját. Nagy volt a felháborodás országsszerte; a lapok hosszú hasábkban siránkoztak és botránkoztak meg az eset fölött, szép vonásokban írták meg az áldozat nekrológját — ugyan sovány vigasztalás — és ékes phrásisokban meggyőző érveléssel mutatták ki azt, amit tud már minden gyermek és a verebek is csiripolnak, hogy a párviadal egy óriási anachronizmus, mely mint egy barbár maradvány a régi kornak, hátramaradt, hogy véres áldozatokat szedjen és gunyoljon minden civilizációt.

Emnek constatalásával pedig, úgy látszott, ismét vége lesz mindennek; a nagy közönség sajnálkozása mindig csak rövid ideig tartó, fellobbanó és kiham-

vadó, mint a szalmaláng. Nem az első eset volt ez. Azonban Istennek hála, a dolog ezuttal nem így történt a szegény áldozatot betették a sírgödörbe, de esete felidézte a nagy kérdést: quid nunc — és országsszerte üdvös mozgalom kezd indulni, melynek célja, hogy a párbajdüh gátjául szolgáljon.

Sajátságos, hogy alig akadna egy intelligens ember is, aki elvileg el ne ítélne ezt az egész intézményt, aki akár mint istenítéletet — ahogy a régiek tették — akár mint a becsület reparációját — ahogy mi tesszük — fogva fel, ki ne nevetné. És viszont alig akadna egy intelligens ember is, aki ki ne merné magát tenni amaz öltökövetkezményeknek, melyek egy, a párbajkodex porgraphusai szerint szükséges kihívás elmulasztásával, vagy visszautasításával járnak. Hiába, lovagias náció voltunk ősidők óta és amíg a statistika kimutatásai szerint a bíróságoknak legtöbb dolguk van a testi sértésekkel, másfelől ugyancsak a statistika adatai szerint

párbajeseteink száma közvetlenül a déli államok párbajszámai után következik Szép dicsőség! Persze ezeket az adatokat ki kellene még pótolnunk, hogy a kép teljes legyen, a törvényszéki elbírálás alá nem került esetekkel is.

Azok az eszközök, melyeket javasolnak, mint a párviadal megszüntetésére vagy legalább a párbajdüh mérséklésére alkalmasakat, kétfélek: társadalmiak és államhatalmiak. Ami az előbbiekkel illeti, általában a társadalomnak oda irányulna a tekintetben a kötelessége hogy megszüntesse a párviadal elmulasztásának társadalmi következményeit.

Nevezetesen:

1. Mondják ki széles e hazában a társadalom illetékes organumai, — kaszinók, körök, egyesületek — hogy tagjaikra nézve a párbajnál való segédkezés elfogadását — melyet ez időszerint csak méltányos okok alapján lehet visszautasítani — nemcsak kötelességnek nem tartják, hanem azt elítélik és bizonyos következményekkel sújtják. Ezáltal a felek között megszűnik az érintkező közeg, ők maguk pedig aligha fognak egy-

A SZARVAS és VIDEKE TÁRCÁJA.

A megtért.

— A Szarvas és Vidéke eredeti tárcája —

Ugy megsápadt a férfi egyszerre, mikor a leány odasugta neki:

— Én elmegyek innen!

Pedig hát mi különös is van abban, ha ez a nő elmegy a háztól? Micsoda is ez a nő neki, hogy úgy tartoztatja, hogy oda veti magát a földre s onnan könyörög fel, hogy:

— Ne menj még el, maradj még itt!

A feleséginek a mostoha testvére!

— Hát ott kell annak maradni örökre az ő házában?

. A mikor meg bemegy ahhoz a sápadt, beteges asszonyhoz, a ki olyan jószágon tud nézni az ő lázas, kék szemeivel, a ki olyan gyöngéden tudja átölelni az ő sárga, eres kezeivel — úgy megbánja, a mit ennek a viruló rózsának, ennek a sudár természetű, erős, egészséges leánynak mondott!

Szeretné visszaszívni, a mit elmondott, szeretné megmondani neki:

— Nohát eredj el, menj el! Isten legyen veled . . . nem bírom szeretni téled a feleségem, . . . te vagy az eszemben, a mikor megcsókol, megölel . . . és én nem akarok hűtelen lenni a feleségemhez! . . . megöl az a szelid tekintet, mikor én csalfa, hazug vagyok, mikor az a szegény, jó asszony nem is sejt semmit!

Szásszor elgondolta így magában, de nem meri megmondani soha! Gyöngye! az ő nagy ereje egyszerre eltöfpül, mikor az a leány nevetve kiáltja oda:

— Gyáva vagy! nem mered élvezni a szerelmet, félsz azoknak a lázas, kék szemeknek a tekintetétől!

S olyan szeliden, mint a galamb, odasimul hozzá, átfogja a derekát, tekintetét keresi a tekintetével, beszél neki a szerelemtől, mely nem ismer akadályt, lerontja a törvény emelte gátat, mert örült, mert szenvedélyes

* * *

A levegő, enyhe virágillattal telt volt; a kert fái közt meleg légáram futott át!

Andalító volt a levelek zsongása a virágillatos, madárdalos légből . . .

— Az én vétkem nagyobb a tiédnél!

A leány mély, izzó tekintetét vetett a férfi arcába, ajakán tovább folyt az édes mézes beszéd, mely oly kábitólag hatott a férfi agyára . . .

Szeretlek, mint a virág a porhanyó talajt, mint a madár szereti otthonát . . .

S a férfi nem mondta vissza a szavakat, nem adta vissza a csókját, az ölelést . .

— Béla!!

A férfi nem felelt rá semmit.

A nő felugrott, mint a vércse, mint a saskeselyű!

Elővette azt a régi módot!

— Hát azt akarod, hogy ölmenjek innen!?

A termete felegyenesedett, a szemei a biztos diadaltól megvillogtak, a keble lihegett a kéjérezéstől: hogy fog majd ez a férfi oda omlani a lábai elé, könyörögni újra, mint mindig:

— Ne menj még el, maradj még itt!

A férfi megrázkodott, az arcára kiült a küzdelem, a benső harc — de néma maradt!

mással tárgyalásokba bocsátkozni, másfelől meg ki ne öröközné segédek nélkül párbajozni? hiszen a legsúlyosabb gyanúnak teszi ki esetleg magát a párviadal győztese!

2. Ne legyünk tagjai soha semmiféle becsületbírósnak, hiszen ennek éppen az a célja a legtöbb esetben, hogy qualificáljon — a párbajra.

3. Mondják ki a társadalom testületi organumai, hogy a párbaj el nem fogadása vagy elmulasztása nem érinti a jellemet.

Azonban tévedne az, aki a társadalom által elérhető hatást túlbecsülné. Először is a társadalom sokkal nehezebb mozgású, semhogy rövid idő alatt általános eredmény volna elérhető; másodszor meg lehetünk győződve, hogy sok helyütt állóvagiasság ürve alatt ilyen irányú proposíciókat elfogadni nem fognak; harmadszor — és ez a legfőbb — sokkal radicalisabb eszközökre van szükség a kór kiirtásánál, nem dispositív társadalmi, hanem cogitív törvényhozási rendelkezésekre.

És amidőn röviden ezekről akarok még szólni, engedelmet, ha itt-ott kénytelen leszek szoros jogi fejtegetéseket adni, de hisz e nélkül lehetetlen lenne és a dolog közérdekű lévén, azt hiszem meg is bocsátható.

Dr. Bodoky Zoltán Békésvármegye törvényhatóságának közgyűlésén indítványozta, írjon fel a vármegye a törvényhozáshoz és kérje a büntetőtörvénykönyv párbajfejezetének megváltoztatását oly irányban, hogy a közönséges testi sértések és ölések között akár párbajban akár nem párbajban követettnek el, különbség ne tévessék. Más szavakkal ez annyit jelent, hogy a codexből a párbajfejezet teljesen elhagyassék és a párviadalban elkövetett testi sértések és ölések az em-

berülés és közönséges testi sértések büntetési alá subsummáltassanak. A különbség mindössze az, hogy párbajban elkövetett ölés sohasem lenne gyilkosság-nak qualificálható. 78-ban már, a büntető törvény tárgyalásakor tette a főrendi házban Schlauch nagyváradi püspök azt az indítványt, hogy a párbajfejezet maradjon ki, de indítványát Csemegi Károly — akkor államtitkár — szavai után elvetették. Bodoky indítványa ma sem fogadható el és csudálom, hogy ilyen proposíciónak a törvényhozáshoz terjesztése ellen fel nem szólaltak a jelen lévő jogászok. Végre is, még ha nem volna különbség jogilag közönséges ölés és párbajban elkövetett ölés között — pedig van, mert a párbajban mindkét fél veszélyezteteti magát és mindkét fél beleegyezik a jogtalan cselekménybe — ilyet ugorni, a lehető legenyhébb párbajbüntetéstől a legszigorúbbig nem lehet. Ennek legfeljebb az volna a következménye, hogy a konkrét esetekben maga a bíróság volna kénytelen, semhogy a szigorú rendelkezéseket alkalmazza, a törvényt kijátszani. Fokozatosan kell haladnunk itt is és pedig:

I. Megváltoztatandó a párbajra szabott büntelési nem. Tudvalevőleg a párviadal büncselekménye és pedig egész stádiumában, a kihívástól az ölésig — államfogházzal büntetetik. Az államfogház „custodia honesta”, azaz olyan, melynek kiállása semmi szennyet nem hagy a bűnösön. Változtassák át az előkészületi párbajcselekményeknél — kihívás, annak elfogadása, párbajra buzdítás, kiállítás — és a párbajban elkövetett könnyű testi sértésnél a büntelési nemet fogházra, egyéb sérüléseknél és az ölésnél börtönre. Ugyan kinek lesz kedve magát akkor cégéres gazemberek közé csukatni?

II. Ezzel összefüggőleg a büntelési tételek emelendők. Most a párviadal maxi-

malis büntetése 5 év, ami mint maximum, még soha sem szabott ki.

III. A becsületsértés büntetése szigorítandó. Ez szoros összefüggésben van a párbajjal; ma napság, amikor a becsületsértés pénzbüntetéssel sújtatik és a judicaturája oly enyhe, hogy egész közmondásossá lön: egy poton 5 forint — bizon kevés ember elégedhetik meg a sértésekért a bírói 5—10 frtos elégtétellel. Inkább maga akar elégtételt szerezni — párbajban. Ezen különben már segít a codex novellája, mely legközelebb kerül tárgyalás alá, mely szerint a becsületsértést fogházzal fogják büntetni.

Ha mind a társadalom, mind a törvényhozás megteszi a magáét: remélhetjük, hogy párbajkórnak meg lesz az orvossága: úgy is elértük már a párbajdüh zenithjét. Persze sokat fogunk még párbajozni, sok vér fog elfolyni, míg oda jutunk, hol már most van a művelt Anglia, mely nem ismeri a párbajokat, melynek polgárai nem teszik függővé a becsületet buta ólomgolyóktól és élesre fent kardoktól, hanem legnagyobb és legigazabb elégtételnek azt tekintik, amit ítéleteiben nyújt szabad állam független bírósága!

Neu Sándor.

Előfizetési felhívás.

A III-ik érnegyed lejárván, az októberi negyed elején új előfizetést nyitunk lapunkra, felkérjük mindazon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése a múlt számmal lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

Azon t. előfizetőinket pedig, kik előfizetési pénzzel hátralékban vannak, hát-

— Ugy hát isten vele!

Még egyszer visszafordult:

— Hát csakugyan nem mondd, hogy...

A férfi, mint egy szobor állt ott; a megüvegesedett szemei, mintha mosolyognának valakire! Ki tűnt fel azok előtt? Mintha meggyűlne bennük az őrő lassankint... az ajka mozog...

A nő csak elnézte, elhallgatta:

— Ha láttad volna, ha hallottad volna!... oda ült az ölembe az a gyermek... a nagy kék szemével odabámult az én szemembe... s beszélt nekem arról a sápadt asszonyról, a ki olyan beteg, olyan szomorú mindig s — a ki az én feleségem...

Összeacsucorította azt a kis, pici ajkát olyan édesen, mint az érzőke virág szokta a szirmai:

Anyá olyan bus, olyan szomorú, mindig sir... tele vannak a szemei könnyel!... Mikor azt kérjük tőle, hogy miért sir, hiszen nem bántotta senki, akkor azt feleli:

Hallgassatok kedves gyermekeim, ne mondjátok senkinek, a papának se, hogy anyá sir... ugy-e nem mondjátok édeseim... s ölelget, esőkolgat minket...

odavesz az ölébe... leül velünk a porba játszani... csak ne mondjuk senkinek, a papának se, hogy anyá sir mindig... folyton... mikor meg a papa jön, akkor letörli a könnyeit... nevet... olyan vig lesz egyszerre... édes papa, legyen ott mindig a mamánál, hiszen olyan jó a mama, olyan jó!

Bele markol a szakáimba az a hat éves gyerek, az ő aranyos kacsójával... s nevet, hogy ő majd elvezeti a papát, a mamához s anyá nem fog sirni... Olyan jó lesz akkor! S elkezd tapsolni a kis kezével...

Látod az az asszony tudott mindent és nem szólt soha semmit!...

A férfi szemében mintha megcsillogtak volna a könnyek!

A nő felnevetett!

— Margit! te névetsz?

— Isten önnel uram! Tréfából fogatam be... de hát...

A kocsi előállott. A nő felült. Tüzes szemével még egyszer felkereste a férfit... aztán intette a kocsinak. Az ostor'közzé csapott a lovaknak! A két tüzes állat rohannak vitte a könnyű járművet.

A férfi odatámasztá fejét egy fához... úgy nézte azt a kocsit... azt a kis fekete pontot... aztán azt a szürke porfelhőt... aztán — a semmiséget! Kebeléből egy sohaj szakadt fel, tele annyi búval, annyi néma fájdalommal:

— Isten veled Margit!

* * *

Ott állt sokáig a fánál... Észre sem vette azt a nőt, a ki feléje közelgett. Közé-
nél fogva két szőke gyermeket.

— Papa idehoztam neked édes anyát...

A férfi feltekintett. Olyan szeliden mosolygott feléje az a nő, olyan félve közeledett hozzá:

— Béla!!

A fákát megrázta a déli szellő... a fák összesügtak, bugtak ágaikkal:

— Boldogtalan maradsz te azért mindig!

A kis madarak haragosan rebentek le az ágakról:

Hazudtok vén galyak, hazudtok... az a két pici angyal még egyesíti őket...

F. S.

valékaik beküldésére s előfizetéseik szíves megújítására kérjük.

Tisztelettel:

A „SZARVAS és VIDÉKE”
KIADÓHIVATALA.

A „SZARVAS és VIDÉKE” előfizetési ára:

Egész évre . . . 5 ft — kr.

Fél évre . . . 2 ft 50 kr.

Negyed évre . . . 1 ft 25 kr.

A kiadóhivatal.

M i u j s á g ?

— Lapunk mai számaért Neu Sándor felel.

— **Indítvány a párbaj ellen.** Békésvármegye törvényhatóságának közgyűlése elé Dr. Bodoky Zoltán, Gyula város rendőrkapitánya, igen fontos indítványt terjesztett a párbaj törvények eltörléséről. Az indítvány a következő: „Békésvármegye törvényhatósági bizottsága az 1878. évi V. t.-cz. megalkotása óta tett tapasztalatokból arról győződve meg, hogy a társadalom a maga erejéből képtelen a mindinkább szaporodó párvíadatok megszüntetésére s az 1878. évi V. t.-cz. XIX.-ik fejezete pedig elégtelen arra, hogy a társadalmi előítéletekkel szemben a törvénynek érvény szereztessek, a törvény előtti egyenlőség s a humanizmus eszméitől vezéreltetve, feliratban azon kérelemmel járul a törvényhozáshoz, hogy az 1878. évi V. t.-cz. XIX. fejezetének módosításával a párvíadalmi való sérüléseket az 1878. évi V. törvényeknek a könnyű és súlyos testi sértés és zandékos emberölésről szóló XVIII. és XX. fejezetei szerint büntetendő cselekmények közé sorozza s a felirattámogatására a törvényhatóságokat körlevélben felkéri, — a felirat elkészítésével a vármegyei főjegyzőt bízva meg.” A közgyűlés ez indítványt elfogadta.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Böszörményi Antal és neje (Sernák Ilka a maguk és gyermekeik: Róza és Ilka, valamint Pácai Mihály ev. ref. tanító, a közelebbi és távolabbi rokonok, jó barátok, ismerősök nevében fájdalomtól sajgó kebelrel tudatják, hogy kedves gyermekük, a szerető testvér, hű és telejthetlen jegyes Böszörményi Mariska életének 20-ik évében 10 havi betegség után folyó hó 26-án reggel 7 órakor elhalálozott. Kihűlt a hű kebel, elszállt a nemes lélek boldogabb hazába, hol nincsen szenvedés, kesergő szüleinek, testvéreinek, jegyesének, roknainak, a fájdalomak és szomorúság közepett Isten és a vallásos hit megnyugtatóján kívül azon vigasztalást hagyván, hogy túl a síron ismét találkozandának. A kedves halott porrései folyó hó 27-én d. n. 2. órakor az ev. ref. egyház szertartásai szerint fognak a szülei háztól a helybeli ev. ref. temetőbe elhelyeztetni. Emlékezet viraszt Sári álmód felett, Szeretettből leszen Örök emlék-jeled. Ücsöd, 1893. szept. 26-án.

— **A városi és tanyai** ismétlődő iskolák beiratása okt. 1-én veszi kezdetét és ekkor kezdődik a tanítás is.

— **A Gyulai kir.** törvényszéknél egy írnoki állás 600 ft fizetéssel van üresedésben.

— **Ellenőrzési szemle** október 19-én és 20-án mindenkor reggeli 8 órakor veszi kezdetét az első nap 19-én, 1881. és 1882-ik évben mindjárt a honvédséghez besorozottak, és a sorhadtól a honvédséghez át helyezett honvédek második nap 20-án, 1883--1892 években besorozott honvédek jönnek szemlére. Utó szemle Gyulán December 28-kán.

— **A kik az árvatári** vagy a kórház ápolói pénztárból betáblázásra akarnak kölcsönt felvenni azok mindenképp előlián Soma jegyző úrnál jelentkezzenek, ki ezen kölcsön ügyek nyilvántartásával van megbízva.

— **Amerikából** csak a napokban tért vissza a világhírre vergődött Mauthner Ödön hazai magkereskedő cég főnöke, ki egész nyáron át ott tartózkodva, ezen idő alatt sorra látogatta Amerikának nevezetesebb farm- és kert-telepeit és itt nagyon figyelemre méltó érdekes és fontos tapasztalatokat gyűjtött, a melyeknek közlését elrendkívül, érdeklődéssel várják a mezőgazdasági és kertészeti körökben. Egyébiránt úgy halljuk, hogy Mauthner egy előszóval több felolvasás során, valamint egy cikksorozatban fogja említeni tapasztalatait közrebocsátani. Visszatérve Európába még itt is több olyan kulturálmot látogatott meg, melyeknek földmívelési és kertészeti haladottsága magas színvonalon áll. Többek közt Hollandiát, a virághagymák híres országát is meglátogatta és itt személyesen válogatta össze cége részére a szebbnél-szebb virágu hagymákat, melyeket nekünk is volt alkalmunk látni és elmondhatjuk, hogy azok olyanok, aminek Magyarországon még nem voltak.

— **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben privátmegrendelőknek közvetlenül** szállít: **fekete fehér és színes** selyemszöveteket méterenként 45 krtól 11 ft 65 krig postabér és vámmentesen, sima, esikós, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek, Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 3 kros bélyeg ragasztandó.

Színészet Szarvason.

Szombaton, September 23-dikán Thernidor, Sardou 4 felvonásos drámája, amelyet híressé első sorban azok a tündetések tettek, melyek Párisban a darab premiereje alkalmából lefolytak. Sardou e darabjában az 1789-diki francia forradalom rettenetes kinövéseit akarja bemutatni. Hőse, Lecouteux Fabienne, tragikus hős; mint a bigottizmus képviselője szembe száll a forradalom által proclamált vallástalansággal, szembe száll az akkori világrenddel és — elbukik. N. Bodrogyi Lina volt ez alak személyesítője; Bogrogyi igen jó hírek előzték meg, mint nait; intelligenciája, melyet már ma is tapasztaltunk, úgy látszik, igazolni fogja híret, de a mai szerepe, mint par excellence tragikus szerep, nem való neki. Alakja elenyészően kicsiny, hangja erős kitörésekre képtelen, organuma gyenge. E szerepet a nemzetiben is Márkus vagy Hegyessi játssza, naiva természetesen soha. Itéletünket Bodrogyiról felfüggesztjük addig, míg való szerepkörében lesz szerencsencsénk látni. Demény jó Martial, Halassy Labussiereje megjárja, Olasz, mint irodatitkár ne jelenjék meg másszor rongyokban, hiszen a francia forradalom idejében is voltak — nadrágok és nem volt mindenki sansculotte. Hogy a második felvonásban miért maradt ki Berillon ládogos jelenete, az az Ur, meg a rendező titka; az is furcsa, hogy a mo-

asszonyok a házba mennek mosni, ahol tudommal folyó nem igen szokott folydogálni, mosókonyhák pedig akkor még aligha voltak. Különben is a folyó előttünk van és vagy hagyjunk el valamit vagy adjuk elfogadhatóan. Azzal a szerencsétlen francia kiejtéssel nem hozakodnám elő, de mert a társulat több tagja perbe szállott velem és a multkor megrótt névkiejtés helyességét vitatta: hát mondok most is valamit. Nem lehetnek kompetensek az eldöntésre azok, akiknek „Pourvoyeur” = púrvojé, akik „konzierzsü”-ről, meg — óh hallatlan botrány — „gujlotin”-ről és „szanszkuluti”-ről beszélnek. Hogy vágja le az ilyen franciák nyakát a „gujlotin”? Apropos, ha valaki nem tudja a szerepét, az baj, de legalább me nézzen folyton a sugóra, mert az a néző közönségre kellemetlenül degustáló.

Vasárnap a „Tót legény Amerikában” című énekes bohózat. Az aestethika ugyan nem ismer olyan műfajt, amely alá ez sorozható volna; egymás mellé rakott, teljesen szerkezetnélküli 6 képből áll ez az ugynevezett bohózat, amelyben ezerszeres nagyítóval sem lehetne telfedezni espritt, vagy akár csak egy szellemes ötletet. A tót legény Beckóy volt: igen ügyes és jószókása szerint; Serfőzy dalait megújrazták, kitűnő volt Borbély, aki a zsidó jargont pompás élethűséggel használta, Timárné jól állta meg a helyét, valamint Nemeth, Demény, Győző, stb. Általán jobb ügyhöz méltó igyekezettel játszottak színészeink és a vasárnapi publicum sűrű tapsokkal jutalmazott.

Hétfőn Beckóy József jutalomjátékául „A tékozló”, látványos színmű, A ház dacára annak, hogy a legkitűnőbb színész jutalomjátéka volt, csaknem teljesen üres maradt. Hálátlanság az iránt, ki remek komikumával annyit és annyiszor kacagtatott. Egyébiránt Beckóy a nem éppen szerencsésen megválasztott darabban ismét egyikét nyújtotta kitűnő alakításainak. Akár mint urasági szolgát, akár mint Bálint asztalosmestert vesszük — különösen utóbbi szerepében — bármelyik nagyobb színpadon megállható alakítást nyújtott. Serfőzy jó kinézésű asztalosmesterné, meg házárto feleség, de el ne nevesse magát; elég, ha a publicum nevet. A címszerepet Demény kifogástalanul játszotta el, a többi alakokat Halassy, O. Kiss Julia, S. Molnár Vilma, stb. töltötték be.

Kedden a „Megboldogult” Brisson szellemes vigjátéka 3 felvonásban. Az előadást általános — csak egy — két embert [véve ki — szerep nem tudás, következő képpen epedő szerelmes pillantásoknak a sugólyukba küldése jellemzi. Teljesen kifogástalan, — még szereptudásban is — S. Molnár Vilma. Hogy Győző minden szerepét szorgalommal dolgozza fel és intelligenter játszik: azt alig kell ismételnünk. Csak az Istenért szokjék el attól, hogy a száját folyton nyitva tartsa; (notabene akkor is, mikor nem beszél) már volt alkalmunk figyelmeztetni, de úgy látszik, e tanács nem fogott. Nagy Gyula botrányosan töltötte be kis szerepét, Halassy bevált, Borbély csak egyszerűen lemorzsolta a szavakat. Komikus szerepéből mindent láttunk, csak komikumot nem. Márkus Ilonának igénytelen szerepe volt, Beckóy Francois urasági inas szerepében szolgált rá a tetszésre és elismerésre.

Szerdán S. Molnár Vilma jutalomjátékául Döczi „Csók”-ja. Az est igazolta azon állításunkat, hogy közönségünk rendszerint csak az énekesnőket pártolja — ime hasztalan került színre ez a remek vigjáték, hasztalan volt jutalomjátéka kitűnő nainaknak, ürességtől kongott a ház. Pedig régen láttunk ilyen jó előadást. Molnár Vilma — dacára a közönség részvétlenségének — végtelen bájosan játszotta Marietta szerepét; a „titkos csókról” elmondott elméletét pedig nyílt színen tapsoltuk meg. Szever fejedelem szerepében Győző érdemi meg elismerésünket, O. Kiss Julia, Márkus Ilona, Borbély, Demény, Becskőy, Németh, Nagy jól töltötték be helyeiket.

Még csak a csülörtöki előadásról akarunk megemlékezni. A „Cifra nyomoruság” ment Győző Lajos jutalomjátékául, aki az öreg napidijast mutatta be kitűnő alakításban, az 5 leányával, 1 frt 50 kr. napidijával no meg a keserű humorával és életnézeteivel. N. Bodroghy Lina volt Bálnai Bella személyesítője; most már elmondhatjuk róla a „felüggesztett véleményt”: Pesti igen ügyes és kedves színésznőt nyer benne, sajnáljuk, hogy csak a szezon végén ismerkedhettünk meg vele. S. Molnár Vilma szokott szeretetreméltóságával játszotta Mézesné. az ugorkafára jutott szakácsnét, Demény, Nagy, Németh Borbély jók voltak, bár utóbbi nem tudta mindvégig keresztülvinni a mágnás beszédmodort; Nógrády lehet jó tenorista, de rossz szerelmes, annyi bizonyos: nem sokkal játszott jobban egy — halottnál.

Még három előadás lesz: Pénteken az „Ingyenélők” Markus Ilona jutalomjátékául Feleki Adolf felléptével, Szombaton „Gazdag szegények” Réthy Lina jutalmául, Vasárnap a „Diurnista” és azzal befejeztük öt hetes színi szezonunkat. **N. S.**

A hétről.

(Fővárosi levél.)

A fiakkerkocsisok jókedvűek. Ez a tény nem oly fontos, hogy Magyarországnak tudomást kellene róla venni és így bizonyára nem is a tény, hanem az oka érdekes.

Nem az, hogy jókedvűek a fiakkerkocsisok, hanem az:

— Miért jókedvűek a tisztelt bérkocsisok?

Talán azért, mert a nagy hadgyakorlatok, különböző orrok és ordók osztogatása után véget értek.

Nem.

Talán azért, mert az operában jó előadások vannak az új igazgató alatt?

Nem.

Talán azért, mert a kolera a fővárosiakat is ijesztgeti?

Nem.

Hát talán azért, mert a függetlenségi párt egyesülési hajlamokat mutat és a békülők a két hadakozó pártvezért kolostorba akarják küldeni?

Nem. Ezért sem, bár ez elegendő ok volna.

Azért jókedvűek, mert az ország gavallérjai, akik választók előtt a honatya nevet szeretik használni, a fővárosba érkeztek. Egy kis tulzással azt mondhatnám,

hogy az országgyűlés megnyitásából a bérkocsisoknak van a legtöbb hasznuk.

A Sándor-utcában csak úgy robognak az újra fényezett hintók és a prémes portás süvegei az érkező nagyságos urakat.

Olyan most a ház (új hasonlaltal akarok élni) mint egy hangyaboly, a melyet fölpiszkáltak. Össze-vissza szaladgálnak a tisztelt hangyák; mert érzik, hogy valami veszedelem fenyeget. Egyetlen ember nem vesztette el flegmáját.

Ez a ház elnöke: a büszke báró, az új kamarás, a kegyelmés ur, a fiatal férj Bánfy Dezső. Míg a miniszterelnök felhivatalos értesítés szerint három kilóval fogyott nagy gondolkodásában, tüprengésében (az igaz, hogy maradt neki még 114 kiló), addig Bánfy nem törődve az oly hitvány reformokkal, mint az egyházpolitikai, a közgazgatási reformok, saját külön-hatalmas reformokat gondolt ki.

Az egyik az, hogy a képviselőház folyosóira olyan készülékeket alkalmazott, a minőkkel a szállodában csitálják be a szorgáló lelkeket.

A képviselőházban azonban a szavazásra citálják be ezzel a hom atyáit.

A másik reformja, hogy a képviselőház tisztviselőit jelvényekkel látta el. Szerencsére nem paszomántos sipkával, hanem olyasféle medállyakkal, a minők a katonai vitézség-érmek. Dugdossák is nagy röstelkedve a kabát alá.

A főváros oly furcsa, hogy a képviselőház megnyitásával minden más esemény eltörlődik. A politika elnyel mindent.

Még a színházakat is. Pedig itt is komédiát játszanak.

Az operában szokatlan élet uralkodik. Bámulatos, de való, a közönség újra jár ebbe a színházba.

Az új igazgató Nikisch Arthur jött, dirigált és győzött. Megszerette a közönség, megszerették a művészek, megszerette a sajtó is.

Érdekes módon mondta el a színház egyik művésze, hogy az új igazgató miképpen tudja az embereket meghódítani.

Ha Mahlernek nem tetszett az énekünk, szólt a művész, idegesen, haragosan kiabált:

— Hallatlan ügyetlenség! Micsoda alávaló éneklés ez! Ujra!

Persze, erre azt feleltük, torkunkat fogdosva:

— Bocsnat, berekedtem. Sajnálom. Képtelen vagyok egy hangot is énekelni.

Bezzeg az új igazgató, ha rosszul énekelünk így szól:

— Nagyon jó volt, Bravó! Nézze, csak ezt az egy helyet próbálja másképp.

Eléneklek még egyszer.

— Nagyszerű! kiáltja. Bámulatos fölfogás. No most gyorsan még egyszer.

Eléneklek még egyszer.

— Ön csudálatosan énekel. Legyen oly kegyes, gyönyörködtessen énekével újból.

És én ennek nem tudok ellentállani. Még egyszer, újra, harmadszor, negyedszer is énekelek.

Hja! A modor. Ez a fő. Aki az emberekkel bánni tud, az urukká lesz.

És aki az emberekkel nem tud bánni, azt agyonlövik. Így járt Kálmán József, a szerencsétlen nagyváradi ügyvéd és hírlap-

író. Míg egy tucat ember kievíckélődött a kínos afférból, addig ő vérvével festette Bihar megye földjét és egy gyászoló özvegy hirdeti, hogy az emberek a becsületet gyilkolással védik.

Tarthatnak konferenciákat, a klubok, körök hozhatnak határozatokat, szegény Kálmánnak nem használ ez.

De az ügynek sem. Hiszen, ha valamelyik párbajellenes gyűlésen valaki azt találná mondani:

Uraim! önök valamennyien gyávaságból gyűléseznek!

Micsoda tömeges párbajozás támadna ebből.

A társadalmi fölfogást évtizedek változtathatják csak meg. Ezt a munkát megkezdeni nem árt. **Marcomax.**

CSARNOK.

A csontváz.

(Humoreszk.)

Fáradtan s kissé ittasan a mámorító kéjek illatától, mit egy bál idézhet elő, hol időnként a nagy terem egy kis zugában az idealismus egy megtestesült alakjával enyelgve, halk suttogással töltötjük el — érkeztem haza.

Karosszékembe dőlve még egyszer lelki szemeim elé idéztem az egész éj. Az ajkaimra toluló trilláknak hangokban adva kifejezést, vertem a tactust hozzá kézzel, lábbal.

Szavakkal ki nem fejezhető gyönyör az, mely tüzei, heviti a test minden idegét, midőn rá gondolunk arra ki ábrándjaink gyupontját képezi.

De azért észrevettem a nagy gyönyörben is, hogy Géza barátom, kollégám és lakótársam, mérve szobánk hosszát, szélét óriás léptekkel, homlokát bal mutató ujjával meg'amasztva, — gondolkozni látszott.

Szokatlan volt e látomány s épen, azért nem akartam őt háborgatni. Felső ruháim magamról ledobva, a következő percben már Morpheus jött értem Sylphidekkel vont kocsiján s vitt is volna, ha Géza barátom hatalmas baritonja meg nem reszketeti szobáknak megleget nélkülöző levegőjét, egy hatalmas „megvan” kiáltással.

Hogy mily büszke voltam azon pillanatban Géza barátomra, el nem árulhatom; de büszkeségem még azt sem engedte, hogy megkérdezzem tőle, hogy mi van meg? Tudtam, hogy csak én lehetek az első, kivel közölni fogja. S reményben nem is csalódtam.

„Nagyszerű, porpás, — kiabálja ő tovább, kísérve szavait gunyos mosoly szülő arc kifejezésekkel.

— Mi van meg? — kérdém, mikor láttam, hogy egy pillanatra megakadt a nyelve kereke.

— Őh te kicsinyhitű, még most sem találd ki?

— Hát tehetek arról, ha nem vagyok megáldva oly éles találékony elmével, mint te?

— Nos, hát figyelj, elmondom neked mindjárt, — s hozzáfogott felső ruháinak, frakköltözetének leveréséhez. Míg ő ezt leveti, pardon néhány szó kitérésért! Mindketten Aesculap utódai lévén, tanulmányaink kiegészítő részét képezte azon csontváz is,

melyet szobánk egyik szögletében helyeztünk el s spanyolfallal vettük körül, nehogy házikisasszonyunknak 25 tavasz által edzett idegei, ki legyenek téve azon izgalmaknak, melyeket egy csontváz látása okoz.

E közben Géza barátom készen lévén frakköltöztetésének levetésével, mondá:

— Nos, figyelj ide. Minthogy frakköltöztetem még most is nedves a táncból, holnap pedig szükségem lesz rá újra, s miután tárcám nem tudja elviselni a vasaltatási díjat, kénytelen vagyok a következőleg eljárni:

A csontváz lábszárait a nadrágba rejté, a bordákat elfedé mellényével, a karokra adta frakkját, s hogy műve teljes egész legyen, az ujjakra huzta hamuszín keztyűt, a lábakra rőzsaszín selyem harisnyát s fölé féllakkcipőt, a koponyára pedig clakkját.

Készen lévén művével, ő csodálta azt, én bántam őt; de sokáig ő sem bírta ki, mert szobánkban melegeknélkülöz levegője ágyba kergeté, előzetesen azonban a spanyolfalat, újra a csontváz elé huzta, s azonfelül leborította az ágyterítővel, hogy Irén kisasszonynak 25 tavasz virulása által edzett idegeit még inkább megvédje az izgalmak ellen.

A következő percben már mi sem zavarta egyéb szobánk néma csendjét, mint Géza barátom latalmas horkolása.

Rég elmúlt déli, mikor felebredtünk. Siettünk ebédelni, hogy hazatérve átöltözködjünk, s eleget tegyünk Carneval herceg kíváncsainak.

Hazaérkezve az előszobában találtuk Lizit, a szobalányt, könnyeit zsebkendőbe felfogva.

— Mi baj Lizi? — kérdém.

— Még kérdezhetik, hiszen a dr. urék az oka mindennek.

— Minek?

— Hogy teteti magát, mintha nem tudná.

— De ha mondod, hogy nem tudom!

— Hát csak az a baj, hogy a kisasszony is meg a nagysága is betegek s ennek a dr. urék az okai!

— De hogyan?

— Egyszerűen úgy, hogy én nem voltam itthon, mikor maguk elmentek, s az Irén kisasszony ment be szobájukba takari-

tani. A mint az ágyterítőt leakarta venni a spanyolfalról, a spanyolfal eldőlt, utána meg az Irén kisasszony egy hatalmas sikoltással. A sikoltásra berohant a nagysága, ki hasonlóan járt. Azután bement a nagyságos ur, s látván az elájultakat, doktor hívatott, s most betegek a nagysága is, meg a kisasszony is, s ezt a doktor urék tették.

Lábujjhegyen lopózkodtunk szobánkba, nehogy a házbeliék észrevegyék hazatértünket. Szobánk melege nélkülöz levegője azonban nem engedé meg, hogy teljesen csendben történjék meg itthon létünk.

Szobánk ajtaja kinyílt, s Logodi bácsi lépett be szobánkba.

Én és Géza barátom elsápadtunk, ő pedig elvörösödött. Néma csend állt be, mely alatt mindhármunk tekintete kölcsönösen egymást méregette, míg végre Logodi uram törte meg a hallgatást:

— Hogy tehetiek ilyet önök? Nem fogom ezt önöknek megbocsátani soha.

— De édes Logodi ur, — szoltam én, nem merve azonban most Móni bácsinak szólítani, dacára, hogy bennem jövődó végét látta — megfog bocsátani, de igazán a véletlen oka az egésznek.

— Véletlen, dehogyan véletlen.

— De higgye el Móni bácsi — most már könnyebben érezve magunkat, látva Móni bácsit, hogy nem annyira a harag, mint szobánk hidege miatt vörösödött el. Már-már tisztulni véltük a láthatárt, midőn egy hatalmas dördülés újabb vihar közeledtét jelzé.

Ama dördülés pedig nem volt más, mint egy szerény ajtóbetevés, mit a nagysága vitt véghez, midőn hirtelen a szobánkba toppant.

Át is vette rögtön a szót; mi hallgatunk, ő lármázott. A hallgatásunkra azután elkezdett kiabálni, ordítani, hogy mi zsebkendőinket elővéve abba fogtuk fel a nevetéstől szemünkbe toluó könnyeket, mialatt folyton azon hányódtam, tűnődtem, hogy egy ilyen asszony hogyan volt képes megijedni egy csontvázról annyira, hogy csak egy pillanatra is elájuljon?

A sok beszédnek eredménye végre az az lön, hogy én és Géza barátom, másnap csikorgó hidegben téli kabátunkba burko-

lódzva kénytelenek voltunk, az utcákat sorra járni, meg-megállva az olyan kapu előtt, melyen kiadó lakást jeleztek a cédulák.

BOLYGO ÁDÁM.

Szerkesztői üzenetek.

Reménytelenül. Nem közölhetők; tele van pszichológiai abszurdumokkal. Az a nő nem husból és vérből van, akárhogy ragyognak is a kék szemei, hanem — viaszból, mint a Hoffmann Olympiája. Bolond a legény, hogy utána szaladgál!

Ky. Helyben. Személyes éle miatt csak a nyíltterbe vehető fel.

Jó barát. Szívesen; tessék a napokban meglátogatni.

Kiadó-tulajdonos: **Sámuel A.**

HIRDETÉSEK

349 vh. szám.

1893.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szarvasi kir. járásbíróság 1893. évi 3390 számú végzése következtében dr. Szemző Gyula ügyvéd által képviselt Fich Ignác gyulai kereskedő javára Frisch Ignác szarvasi kereskedő ellen 500 forint — kr. s jár. erejéig fogantatott biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 503 forint 27 kóra becsült házi butorok, eszközök és vegyes bolti cikkek álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szarvasi kir. bíróságnak 3569 1893. számú végzése folytán 500 forint — kr. tőkakövetelés, ennek 1893. évi június hó 28-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 52 forint — krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Szarvason Somorini utca 1539 sz. a leendő eszközölésére **1893. évi október hó 4-ik napjának délutáni 3 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfogadjanak adadni.

Szarvas, 1893. Szeptember hó 23-ik napján.

Holcsy Arnold

kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetmény.

Az érdekelte közönség szíves tudomására hozom, hogy a **fehérneművarrást** a bpesti első salokban több éveken át gyakorolván; azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy jelenleg a legnagyobb igényeknek teljesen megfelelően a **női és férfi fehérneműeket**

lakásomon bármikor elkészíthetem.

Nagyrebecsült pártfogásukat elvárva, maradok

kiváló tisztelettel

Stern Lenke.

Lapós-utca, Boros iskola átellenében.

Máriacelli Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és állótalanosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgörcs, börcs, fehérvér, teljesség, savanyú felbőgés, hasmenés, gyomorgörcs, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, székülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejjénél, a mennyiben és a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, glikstát, májbajok és hámorhoidál.

Emeltett bajoknál a **Máriacelli gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit ez a megadás bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:

Török József gyógymertára

Budapest, Király utca. 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára mindig van ráírva a készítő aláírásával (G. Brady) és ezen szavakkal: „Valóságát bizonyítom”.

Szarvason: **Bucsis** és **Re-metey Dézso** gyógyszerárán. 43—8

Fényképeszeti műterem

megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy helyben

FÉNYKÉPESZETI MŰTERMET

nyitottam s a mai naptól kezdve legsikerültebb felvételeket olcsón, gyorsan és pontosan eszközölök a polgári kör helyiségében.

A t. közönség pártfogásáért erd. tisztelettel

Szabó Sándor,

Rövidített level- vagy sürgönyezim:

GAZDASÁGI GÉPGYÁR BUDAPEST.

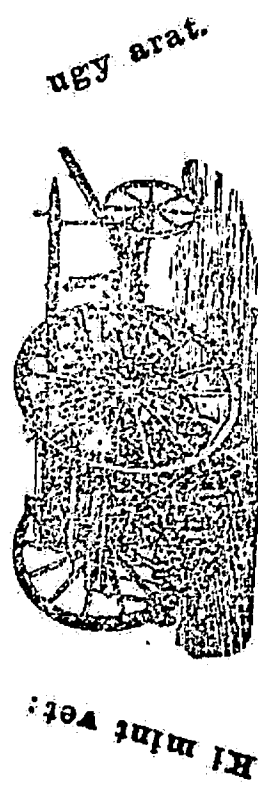


ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZÉNY-TÁRSULAT

BUDAPESTEN.

Gyártelep: Külső vácozi-út 7. szám.



Minden gazda, aki a legelőnyösebb szerkezetű vetőgépek beszerzése iránt érdeklődik, kimerítő felvilágosítást nyerhet gyárunk igazgatóságánál.

→**←

Terjedelmes árjegyzékekkel a gazdaság ágazatában szükséges minden gépezetéről díjmentesen szolgálunk.

Olosó butor-árjegyzék!

FÁBIAN ÁRMIN



Butor gyári raktára

KÁRPITOS ÉS DISZITÓ SZENTESEN

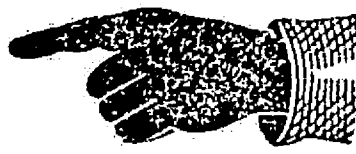
a csongrádmegyei takarékpénztár

Kosuth-utca

mellett lévő



BUTORTERMÉT



Szarvas város és vidékének előnyös részletek, havi és negyed évi törlesztés mellett ajánljuk a mélyen tisztelt fő és urirendek és a n. é. közönségnek, a kik butort vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes kiszolgáltatásban akarnak részesülni, ezen nagyszerűen berendezett butorgyári telepet meglátogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést szerezni, hogy minden versenyt fölülmuló olosó árak mellett szilárd gyártmányt, korszerű izléses kivitelben csakis ezen Szentesen ilyenmő egyedül létező butortermekben szerezhethetnek: jelszava: csekély hasznót és nagy forgalmat megteremteni e vidéken.

Elsőrendű szakiparosok közreműködésükkel csakis kitűnő asztalos- és kárpitosbutor, úgy a legegyszerűbb neműek polgári háztartásnak, valamint fantasie- és diszbutor a fő- és urirendek részére, minden most divatozó fanemekben és a legújabb alakban, salon garniturák, különféle szövetekkel diszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különböző árak mellett található készletben, hogy itt vásárlásait mindenki igényeinek megfelelően teljes meglegedésére szerezheti be.

✂ Vidéki megrendelésnél a csomagolást és szállítást bérmentve eszközöljük. Pontos és gyors kiszolgálás. ✂

Hálószoba	Hálószoba	Hál szoba	Hálószoba	Ebédő
2 szekrény 2 ág 2 éjjeli szekrény 1 mosdó 2 ajtós 1 tükör 100 frt	2 szekrény 2 ág 1 éjjeli szekrény márvánnyal 1 mosdó 1 tükör 240 frt	2 szekrény 2 ág 2 éjjeli szekrény 1 mosdó 1 tükör márvány 270 frt	2 szekrény 2 ág 2 éjjeli szekr. 1 mosdó 1 tükör 340 frt	1 kredencz 1 trumó 1 tükör 1 asztal 6 szék 140 frt
diófa fényezett	mat., finom, ó- német styl	faragott, finom	finom cszlopos fióksal ó-német styl.	fényezett
Ebédő	Ebédő	Szalon	Szalon	Szalon
1 kredencz 1 trumó 1 tükör 1 asztal 1 szék 180 frt	1 kredencz 1 trumó 1 tükör 1 asztal 6 szék 270 frt	1 pamlag 6 zsöllye 1 asztal 1 konzol 1 tükör 230 frt	1 pamlag 6 zsöllye 1 asztal 1 konzol 1 tükör 220 frt	1 pamlag 6 zsöllye 1 asztal 1 konzol 1 tükör 275 frt
faragott diófa 4 ajtós és márvánnyal	diófa, faragott 4 ajtós és nyi- tott márvány.	farag., plus be- huzat 140 frt, sely. beh. 130.	Bourette vagy Crepp	Lampasz be- huzattal
Iroda	Bővebb felvilágosítást Samuel Adolf könyv és papírkereskedésében Szarvason, ahol meg- rendelések is eszközöltnének.			Párnázott butorok
1 íróasztal 1 zsöllye 1 ottomán 1 könyvtálc 100 frt				1 m. sz. diván 60 1 diván bour. 30 1 nyugagy b. 24 1 garnitura crepp 100 frt.